

**T.C.
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
EĞİTİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Program Geliştirme Daire Başkanlığı**

**SÖZLEŞMELİ PERSONELE YÖNELİK
MESLEĞE HAZIRLIK EĞİTİM PROGRAMI
(İMAM-HATİP VE MÜEZZİN-KAYYIMLAR)**

21 Kasım 2018-18 Ocak 2019

Ankara-2018

Bu programın hizmet içi eğitimlerde uygulanması, Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün
06.11.2018 tarihli ve E.162078 sayılı onayı ile uygun görülmüştür.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	5
I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI.....	6
II. PROGRAMIN UYGULAMA ESASLARI.....	6
III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU.....	8
1. KUR'AN-I KERİM.....	9
A. KUR'AN-I KERİM OKUMAYA GİRİŞ.....	9
B. TALİM ÜZERE YÜZÜNE OKUMA.....	13
C. TALİM ÜZERE EZBERE OKUMA.....	14
2. KUR'AN-I KERİM MEÂLİ.....	16
3. TEMEL DİNİ BİLGİLER.....	17
4. İMAMLIK VE MÜEZZİNLİK FORMASYONU.....	21
5. HUTBE-VAAZ HAZIRLAMA VE SUNMA.....	24
6. BAŞKANLIK TEŞKİLATI VE MEVZUATI.....	25
7. SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER.....	26

GİRİŞ

Toplumunu din konusunda aydınlatmakla görevli olan Diyanet İşleri Başkanlığımız, din hizmetlerinin etkin, verimli, kaliteli ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte yürütülebilmesi için personelinin bilgi ve becerilerini geliştirmek, mesleği ile ilgili yeni gelişmelere uyumunu sağlamak amacıyla hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlemektedir. Bunlardan biri de sözleşmeli personele yönelik mesleğe hazırlık amacıyla gerçekleştirilen hizmet içi eğitimlerdir.

Sözleşmeli personel eğitimi, görevlinin bağlı bulunduğu kurum veya kuruluşu tanımaya, görevlerini, hak ve sorumluluklarını, teşkilatını ve ilgili mevzuatı bilmesine katkı sağlaması bakımından önemlidir. İlgili eğitim neticesinde personel, görev mahallinde karşılaşılabileceği olumsuz durumlar konusunda donanımlı hale gelmektedir. Aynı şekilde bu eğitim, yürüteceği hizmetle ilgili personele ufuk çizmesi, görevlinin kurumuyla sağlıklı iletişim kurabilmesi, kurumsal ilişkiler ve hizmet hayatı ile ilgili planlamalar yapmasına olanak vermektedir. Bu ve benzeri hususlar sebebiyle sözleşmeli eğitim programlarının olabildiğince görev mahallinde ihtiyaç duyulacak unsurları barındırması önem arz etmektedir.

Din hizmetlerinin alt hizmet başlıklarından biri ve en önemlisi olan cami içi din hizmetlerinin etkin yürütülmesinde Kur'an tilaveti, imamlık-müezzinlik becerisi, hutbe-vaaz hazırlama ve sunma becerisi gibi alanların etkisi dikkate alınarak programda bu alanlara daha fazla yer verilmiştir. Aynı şekilde vatandaşlarımızın dini ve sosyal hayatlarında karşılaştıkları manevi sorunlara din görevlilerinin çözüm bulmaları noktasında daha donanımlı ve bilgili hale gelmeleri için temel dini bilgiler alanına da programda ayrıca vurgu yapılmıştır.

Sözleşmeli personel çeşitli sınavlardan geçmekte ve bu sınavlar neticesinde Başkanlığımızca belirlenen yeterlikleri haiz kişiler seçilerek atanmaktadırlar. Dolayısıyla seçilen personelin din hizmetleri ile ilgili teorik bilgi ve pratik noktasında belli bir hazır bulunuşluk düzeyinde oldukları rahatlıkla ifade edilebilir.

Geçmiş eğitim yaşantılarında elde etmiş oldukları bilgi ve becerilerin daha da geliştirilmesi, teorik bilgi ve pratik ile ilgili din hizmetlerinin gerektirdiği donanıma sahip olmaları, görev mahallerindeki din hizmetleri ile ilgili uygulamaları tanımaları, bilmeleri, farklı mezheplere mensup vatandaşlarımızın da varlığını dikkate alarak herkese din hizmeti sunabilme becerisi ve formasyonu kazanmaları amacıyla hazırlanan Sözleşmeli İmam-Hatiplere Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı, değişen ve gelişen şartlar göz önünde bulundurularak Sözleşmeli Personele Yönelik Mesleğe Hazırlık Eğitim Programı (İmam-Hatip ve Müezzin-Kayyımlar) olarak güncellenmiştir.

I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Sözleşmeli personele yönelik hazırlanan mesleğe hazırlık eğitim programı ile personelin;

1. Görevinin gerektirdiği bilgi, beceri ve formasyona sahip olması,
2. Görev şuurunu ve kurumsal aidiyet bilincinin artırılması,
3. Başkanlık teşkilatını tanınması,
4. Ana hatları ile mevzuat bilgisine sahip olması,
5. Tecrübe sahibi meslektaşlarının rehberliğinde bilgi, görgü ve uygulama becerisi kazanması amaçlanmaktadır.

II. PROGRAMIN UYGULAMA ESASLARI

1. Programın uygulanmasında “Dersler ve Krediler Tablosu” esas alınır.
2. Derslerin haftalık dağılımı; kursun süresi ve öğrenme alanlarının kredileri göz önünde bulundurularak dengeli bir biçimde yapılır.
3. Sınıflar kursun ilk gününde yapılacak seviye tespit sınavına göre oluşturulur.
4. Eğitimde kullanılacak yöntem ve tekniklerde işlevsellik esas alınır.
5. Kursiyerlerin gelişim düzeyleri takip edilerek, yeterli olmadıkları hususlar kendilerine fark ettirilir.
6. Yapılan eğitim etkinliklerinde zamanı verimli kullanma ilkesi daima göz önünde bulundurulur.
7. Eğitimin bir süreç olduğu ilkesinden hareketle kursiyerlerin zaman içerisindeki ilerlemeleri dikkate alınarak, öğretim hedef ve beklentileri bu ilke doğrultusunda belirlenir.
8. Eğitim-öğretim sürecinde çeşitli görsel-işitsel araç-gereçlerden yararlanır.
9. Öğrenme-öğretme etkinliklerine mümkün olduğunca bütün kursiyerlerin aktif katılımı sağlanır.
10. Kursiyerlere daha fazla uygulama imkânı sağlamak için kalabalık sınıf ortamları oluşturmaktan kaçınılır.
11. Öğrenmenin bütün aşamalarında uygun ölçme ve değerlendirmelere yer verilir.
12. Kur’an-ı Kerim, imamlık-müezzinlik becerisi gibi uygulama ağırlıklı alanlara yönelik her bir kursiyerin gelişim düzeyleri eğitim görevlisi tarafından günlük takip edilir.
13. Her alanla ilgili kursiyerlere ileri okuma listeleri hazırlanır.
14. Kursiyerlerin görev şuurunu ve motivasyonlarını artıracak ayrıca sosyo-kültürel gelişimlerine katkı sağlayacak etkinliklere yer verilir.

15. Din hizmetlerinin etkin yürütülmesine katkı sağlamak üzere tespit edilen ayet ve hadislerin kursiyerler tarafından ezberlenmesi sağlanır. Söz konusu ayet ve hadislerin ezber takibi ise belirlenen bir eğitim görevlisi tarafından ders dışı eğitici etkinlikler kapsamında yürütülür.
16. Program süresince teorik bilgilerin kursiyerlerde kalıcı davranışlar haline gelmesini sağlamak için cuma günlerinde imkânlar ölçüsünde uygulamaya yönelik etkinliklere yer verilir. Cuma günleri ders programı bu amaca hizmet edecek şekilde planlanır.
17. Kursiyerle eğitim görevlisi arasındaki iletişimi güçlendirmek, kursiyerin eğitim görevlisinin bilgi ve tecrübesinden daha fazla faydalanmasını sağlamak, alanlarla ilgili elde edilen bilgilerin beceri haline gelmesini temin etmek amacıyla kursiyerler küçük çalışma grupları halinde eğitim görevlilerine dağıtılır.
18. Kursiyerlerin ilmi, kültürel ve sosyal gelişimlerine katkı sağlayacak, kurumsal aidiyet bilinçlerini geliştirecek okuma etkinlikleri gerçekleştirilir. Bu kapsamda Başkanlıkça tavsiye edilen kitapları okumaları sağlanır.
19. Ders dışı amaçlı eğitici etkinlikler kapsamında; programın kursiyerlerde gerçekleştirilmeyi amaçladığı hedef ve kazanımlar çerçevesinde kursiyerler arası yarışmalar (Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma, Hafızlık, Hutbe, Ezanı Güzel Okuma, Dini Bilgiler vb.) düzenlenir; kursiyerlerin görev yaparken kendilerine rol-model alacağı, Türkiye'de din hizmetlerine ve dini ilimlerin gelişmesine ömrünü adanmış ilim adamlarının hayatlarını konu edinen ve Diyanet TV'de yayınlanan belgesellerden (Hacı Veyiszâde Mustafa Efendi, Halil Güneç, Mehmet Savaş, İsmail Biçer, Bir Ortadoğu Masalı, Arap Musa vb.) yararlanılabilir.

III. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU

NO	DERSLER		SAAT
1.	Kur'an-ı Kerim	Kur'an-ı Kerim Okumaya Giriş (16 Saat)	150
		Talim Üzere Yüzüne Okuma (80 Saat)	
		Talim Üzere Ezbere Okuma (54 Saat)	
2.	Kur'an-ı Kerim Meali		18
3.	Temel Dini Bilgiler		48
4.	İmamlık ve Müezzinlik Formasyonu		42
5.	Hutbe-Vaaz Hazırlama ve Sunma		24
6.	Başkanlık Teşkilatı ve Mevzuatı		6
7.	Sosyal ve Kültürel Etkinlikler		12
TOPLAM			300

1. KUR'AN-I KERİM

A. KUR'AN-I KERİM OKUMAYA GİRİŞ (16 Saat)

KREDİ	KONU	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	<ul style="list-style-type: none">❖ Kur'an Öğretiminin Mahiyeti ve Önemi❖ Kur'an Öğretiminde Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler❖ Kur'an Tilavetinde Nefes ve Ses Kullanımı❖ Harflerin Mahreçleri❖ Harflerin Sıfatları❖ Harflerin Seslendirilmesi		<ul style="list-style-type: none">✓ Etkin ve verimli bir din hizmeti sunmak için, Kur'an-ı Kerim'i doğru ve usûlüne uygun okumanın üstlendiği merkezî role dikkat çekilecektir.✓ Bu derste kursiyerlere Kur'an-ı Kerim'i neden doğru okumak gerektiği örneklerle anlatılacak; Kur'an-ı Kerim tilavetiyle ilgili fıkıh ve kıraat kitaplarından "zelletü'l-kârî" bahsine atıflar yapılacaktır.

4	<ul style="list-style-type: none">❖ Tecvidin tanımı, amacı ve önemi❖ Medler<ul style="list-style-type: none">• Medd-i tabii• Medd-i muttasıl• Medd-i munfasıl• Medd-i ârız• Medd-i lâzım• Medd-i lîn❖ İdğamlar<ul style="list-style-type: none">• İdğam-ı misleyn• İdğam-ı mutecâniseyn• İdğam-ı mutekâribeyn	<ul style="list-style-type: none">▪ Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları (Tecvid).▪ Davut Kaya, Tecvitli Kur'an Okuma Rehberi.	<p>✓ Harflerin doğru isimleri derste tek tek gösterilecektir. Sıkça hata yapılan harfler üzerinde özellikle durulacaktır. Bu derste harflerin mahreçleri kursiyerlere gösterilecektir. Harflerin telaffuzunda mahreçlerin ne kadar önem arz ettiği vurgulanacaktır. Harflerin isti'la, şiddet, tefhim, istitale gibi öne çıkan zıt ve müstakil sıfatları üzerinde özellikle durulacaktır. Kalın sesli harflerin ince sesli harflerden sıfat yönüyle nasıl ayrıldığı örneklerle gösterilecektir.</p> <p>✓ Harflerin fetha, kesre ve zammeli, medli, şeddeli ve sakin halleri olmak üzere farklı durumlarda kazandığı ses özelliklerine dikkat çekilecek, doğru ve yanlış telaffuzları karşılaştırmalı olarak sunulacaktır. Yapılan yaygın hatalara dikkat çekilecek, telaffuzu zor ve hatalı okuma ihtimali yüksek olan harfler koro halinde okuyuştan hemen sonra bütün kursiyerlere tek tek telaffuz ettirilecektir.</p>
---	--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Sâkin Nûn'un hükümleri • İdğam-ı maalğunne • İdğam-ı bilağunne • İklâb • İhfâ • İzhâr ❖ Lâm-ı Ta'rifin hükümleri • İdğam-ı şemsiyye • İzhâr-ı kameriyye ❖ Râ'nın hükümleri ❖ Lafzatullah'ın okunuşu ❖ Kalkale ❖ Sakin Mim'in hükümleri ❖ Zamir ❖ Sekte 		<p>✓ Tecvid kuralları, detaya girilmeksizin teorik bilgiler verildikten sonra yüzüne ve ezbere okunacak sûrelerde uygulamalı olarak işlenecektir.</p> <p>✓ Kur'an-ı Kerim tilavetinde tahkik, tedvir, hadr usûllerinden bahsedilecektir. Bu usûllerde medlerin hangi mertebelerde uzatılması gerektiği teorik olarak anlatılıp kavratıldıktan sonra eğitim görevlisi tarafından farklılıklarının altı çizilmek suretiyle uygulamalı olarak gösterilecektir.</p> <p>✓ Elif-Bâ, yüzünden okuma, ezberleme, tecvit gibi öğrenme alanlarıyla ilgili Kur'an-ı Kerim öğretme yöntem ve teknikleri hakkında temel bilgiler verilecektir.</p> <p>✓ Muhatap kitleyi tanıma, bireysel farklılıkları ve seviyeyi gözetme, görsellik, işitsellik, kolaylaştırma, öncelik belirleme gibi Kur'an öğretiminde önem arz eden ilkelere dikkat çekilecektir.</p>
4	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kur'an-ı Kerim Okuma Usûlleri (Tahkîk, Tedvîr, Hadr) ❖ Kur'an-ı Kerim Okumada İstiâze ve Bismelenin Talimi ❖ Yaygın Olmayan Tilavet Kuralları (İmâle, İsmâm, Teshîl vb.) ❖ Vakıf ve İbtida' ❖ Kur'an Tilavetinde Yaygın Hatalar ve Düzeltme Yöntem ve Teknikleri 		

4	<ul style="list-style-type: none">❖ Elif-Bâ Öğretim Teknikleri❖ Kur'an'ı Yüzünden Okuma Öğretim Teknikleri❖ Kur'an'ı Ezberleme Teknikleri❖ Tecvid Öğretim Teknikleri❖ Kur'an-ı Kerim Tilavet Usûllerini Öğretim Teknikleri		
---	--	--	--

B. TALİM ÜZERE YÜZÜNE OKUMA (80 Saat)

KREDİ	KONULAR	AÇIKLAMALAR
12	❖ Enfâl Sûresi ❖ Tevbe Sûresi	✓ Yüzüne okuyuşlarda tilavete hangi usûlle başlanmışsa tilavet boyunca aynı usûlün ölçüleriyle devam edilmesi ilkesine özen gösterilecektir.
14	❖ Hûd Sûresi ❖ Yûsuf Sûresi	✓ Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okurken tilavete tahkik usûlüyle başlanacaktır. Tahkik usûlünde küçük hataların dahi kolaylıkla ortaya çıkacağı düşünülerek, harflerin mahreçlerindeki ve kelimelerin telaffuzlarındaki hataların düzeltilmesine çalışılacaktır. Harfler arasındaki ses uyumunun sağlanmasına dikkat edilecektir.
14	❖ Ra'd Sûresi ❖ İsrâ Sûresi ❖ Kehf Sûresi	✓ Medlerin kendi aralarında nasıl ölçülü icra edileceği üzerinde durulacaktır. Buradaki ölçüler ve yapılan hatalar uygulamalı olarak eğitim görevlisi tarafından gösterilecektir. Daha sonra kursiyerlerden birinin okuması sağlanarak diğer kursiyerlerden bu okuyuştaki hataları bulmaları istenecektir. Ders esnasında hatalar eğitim görevlisi tarafından tashih edilerek hatalı okunan kelime koro halinde düzeltilmiş şekliyle okunacak gerekirse aynı kelime her kursiyere okutturulacaktır.
12	❖ Meryem Sûresi ❖ Tâ-Hâ Sûresi	✓ Kursiyerlere talim üzere yüzüne okuma etkinlikleri kapsamında örnek okuyuşlar dinletilecektir. Bu hususta Başkanlığımız web sayfası Kur'an-ı Kerim portalından yararlanılacaktır.
12	❖ Nûr Sûresi ❖ Nemi Sûresi	
6	❖ Sâd Sûresi ❖ Kâf Sûresi	
10	❖ Kamer Sûresi ❖ Vâkıa Sûresi ❖ Cuma Sûresi ❖ Hâkka Sûresi ❖ Müddessir Sûresi ❖ Kıyâmet Sûresi	

C. TALİM ÜZERE EZBERE OKUMA (54 Saat)

KREDİ	KONULAR	AÇIKLAMALAR
6	<ul style="list-style-type: none">❖ Fâtiha Sûresi❖ Bakara Sûresi, 1-5; 255; 285-286.❖ Haşr Sûresi, 22-24.	✓ Kursiyerlerden hafız olanlar, hıfzlarını pekiştirme noktasında eğitim görevlileri tarafından motive edileceklerdir. Bu bağlamda kursiyerlerin eşleştirilerek hafızlıklarını birbirlerine dinletmeleri sağlanacaktır.
12	<ul style="list-style-type: none">❖ Bürüc-Nâs Arası Süreler	✓ Ezbere okunacak yerler, önce yüzünden tedvir usûlü ile okunarak yapılan hatalar düzeltilecektir. Sonra tahkik ve hadr usûlüyle eğitim görevlisi tarafından dikkatlice okunacaktır. Hatalı okuma ihtimali olan kelimeler tahtaya yazılarak koro halinde okunacaktır. Ayrıca kıraati düzgün olan okuyuculardan örnek tilavetler dinletilecektir.
12	<ul style="list-style-type: none">❖ Yâsîn Sûresi❖ Mülk Sûresi❖ Nebe' Sûresi	✓ Kursiyerlerin, programdaki ezberlerini eğitim görevlisine okumadan önce birbirlerine dinletmeleri sağlanacaktır.
12	<ul style="list-style-type: none">❖ Fetih Sûresi❖ Hucurât Sûresi❖ Rahmân Sûresi	✓ Konularına göre aşr-ı şeriflerle ilgili örnek liste kursiyerlerle paylaşılarak farklı konulardan olmak üzere kursiyerlerin her hafta bir aşr-ı şerif hazırlayıp okumaları sağlanır. Tilavet örneği sınıfta birlikte değerlendirilir.
12	<ul style="list-style-type: none">❖ Konularına Göre Aşr-ı Şerifler:<ul style="list-style-type: none">• Hac ve İnfak: Âl-i İmran 92-97.• Birlik-Berberlik: Âl-i İmran 102-109.• Dügün-Sünnet: İbrahim 35-41; Furkân 71-77.• Şehitlik ve Taziye: Bakara 153-157.• Ramazan ve Oruç: Bakara 183-186.• Mübarek Gün ve Geceler• Mevlid-i Nebi: Âl-i İmrân 144-148; Tevbe 128-129; Ahzâb 40-48, Fetih 27-29.	

	<ul style="list-style-type: none">• Miraç Kandili: İsrâ 1-10, Necm 1-18.• Berat Kandili: Duhân 1-8.• Kadir Gecesi: İsrâ 78-84; Alak 1-5; Kadir Sûresi.• Regaip Kandili: Âl-i İmrân 190-194, Mümin 7-9.	
--	---	--

2. KUR'AN-I KERİM MEÂLİ (18 Saat)

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
18	❖ Ana Hatlarıyla Kur'an Sûreleri ve Temel Konuları	▪ Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsiri. DİB Yayınları.	✓ Kur'an-ı Kerim Meâli dersi, kursiyerlerin din hizmetlerini etkin ve verimli bir şekilde yürütmeleri, Kur'an'ın anlam dünyasına vakıf olmaları, Kur'anî bir kişilik inşa etmelerini hedefleyecek şekilde yapılandırılacaktır.
	❖ Meâl Okuma İlkeleri		✓ Kur'an-ı Kerim Meali dersine giriş bağlamında surelerin sebep-i nüzulleri, temel konuları vb. hususlar üzerinde kısaca durulacak, Kur'an'ın anlam dünyası ve temel mesajları hakkında farkındalık oluşması için Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsiri'nden surelerin tanıtım bölümlerinin kursiyerlerce okunması sağlanacaktır.
	❖ Fatiha Sûresi ❖ Bakara Sûresi, 1-5; 255; 285-286. ❖ Haşr Sûresi, 22-24. ❖ Duhâ-Nâs Arası Sûreler		✓ Kur'an-ı Kerim Meâli dersinde yer verilen sûre ve aşırının anlamlarının kursiyerlere kavratılması esas alınacaktır. ✓ Konular işlenirken gramer konularına girmekten kaçınılacaktır. ✓ Konu-kredi dengesi göz önünde bulundurularak müfredatın planlanan zamanda bitirilebilmesi için kursiyerlerin derse hazırlıklı gelmeleri sağlanacaktır.

3. TEMEL DİNİ BİLGİLER (48 Saat)

KREDİ	KONU	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	A. İTİKAD <ul style="list-style-type: none">❖ Din ve Dine Olan İhtiyaç❖ İslam'da Mezhepler❖ Dini Hükümlerin Kaynakları (Şeri' Deliller)❖ İman<ul style="list-style-type: none">• Kelime-i Tevhid ve Kelime-i Şehadet• İman ile Amel Arasındaki Bağ• İmanın Sahih ve Makbul Olmasının Şartları• İman, Huzur ve Mutluluk• Tasdik Eden ve İnkâr Eden İnsanlar• İman Esasları	Ana Kaynak: <ul style="list-style-type: none">▪ Lütfi Şentürk-Seyfettin Yazıcı, İslam İlmihali. Yardımcı Kaynak: <ul style="list-style-type: none">▪ Halil Güneç, Büyük Şafii İlmihali.▪ Mehmet Keskin, Şafii Fıkhı.▪ Diyanet İlmihali, I-II.	<p>✓ Ana kaynak olarak belirlenen İslam İlmihalinin programda yer verilen konuları, eğitim görevlisi rehberliğinde sınıf ortamında işlenecek; program sonunda gerçekleştirilecek ölçme-değerlendirme etkinliğinde ilmihalin tamamından sorumlu tutulacak kursiyerlerin söz konusu eseri baştan sona okumaları sağlanacaktır.</p> <p>✓ Fıkıh kaynaklarından etkin biçimde yararlanabilme, ibadet ve benzeri konulardaki bilgileri temel kaynaklardan hareketle değerlendirebilme yeteneğinin geliştirilmesi hedeflenecektir.</p> <p>✓ Kursiyerlere muhatapların dini ve manevi hayatında karşılaştığı sorunlara çözüm bulmaya yönelik kaynaklardan yararlanma becerisi kazandırılacaktır.</p> <p>✓ İbadet, muamelat ve ahval-ı şahsiyye gibi günlük dini hayatı doğrudan ilgilendiren konularda kursiyerlerin görev yaptıkları yerlerin dini, sosyo-kültürel özellikleri dikkate alınarak farklı mezheplerin görüşlerine atıflar yapılacaktır. Özellikle ibadet konularında Hanefi ve Şafii mezhepleri arasındaki görüş ve uygulama farklılıklarına değinilerek,</p>
6	B. İBADET <ul style="list-style-type: none">❖ İbadet❖ İslam❖ Temizlik❖ Abdest❖ Teyemmüm❖ Gusül		

12	<p>❖ Namaz</p> <ul style="list-style-type: none">• Namazın Önemi• Namazın Farz Olmasının Şartları• Namaz Vakitleri• Namazın Farzları• Namazın Vacipleri• Namazın Sünnetleri• Namazın Edepleri• Namazı Bozan Şeyler• Namazda Abdestin Bozulması• Namazı Bozmayan Şeyler• Namazın Mekruhları• Namazı Bozmayı Vacip ve Caiz Kılan Şeyler• Namazın Cemaatle Kılınması• Cuma Namazı• Bayram Namazları• Secdeler• Misafir Namazı• Teravih Namazı• Hasta Olan Kimsenin Namazı• Geçmiş Namazların Kazası		<p>İslam düşünce tarihindeki yorum farklılıklarının bir ayrılık değil zenginlik ve rahmet unsuru olduğu ilkesi üzerinde durulacaktır.</p> <p>✓ Dersin kredisi göz önünde bulundurularak sunum, ev ödevi vb. eğitim öğretim yöntemlerinden yararlanılacak ve konuların tamamlanması sağlanacaktır.</p> <p>✓ Konular işlenirken eğitim görevlisi gözetiminde müzakere ve tartışmaya ihtiyaç duyulan meseleler üzerinde ayrıca durulacaktır.</p> <p>✓ Ders işlenirken salt teorik bilgi öğretiminden ziyade bilginin anlamlandırılması hedeflenecektir.</p>
----	--	--	--

10	<p>❖ Oruç</p> <ul style="list-style-type: none">• Oruç Kimlere Farzdır• Ramazan Orucu Kaç Gündür• Ramazan Ayının Başlangıcının ve Sonunun Tespit Edilmesi• Oruç Çeşitleri• Oruca Ne Zaman ve Nasıl Niyet Edilir• Fidyeye• Kaza ve Keffareti• Orucu Bozan/Bozmayan Şeyler• Orucu Bozan ve Bozmayan Muayene ve Tedavi Yöntemleri• Oruçla İlgili Çeşitli Hükümler• İtikâf• Fitre		
8	<p>❖ Zekât</p> <ul style="list-style-type: none">• Zekâtın Önemi• Zekâtın Farz Olmasının Şartları• Zekâtın Sahih Olmasının Şartı• Zekât Verilmesi Gereken Mallar• Zekât Kimlere Verilir• Zekât Kimlere Verilmez <p>❖ Zekâtla İlgili Meseleler</p>		

8	<ul style="list-style-type: none">❖ Hac• Hac Kimlere Farzdır• Haccın Edasının Şartları• Haccın Sahih Olmasının Şartları• Haccın Vakti• Haccın Farzları• Haccın Rükünleri• Haccın Vacipleri• Haccın Sünnetleri• Umre Nedir, Nasıl Yapılır• Haccın Yapılışı• İfrad Haccı• Temettü Haccı• Kıran Haccı• Hacda Kadınlar• Hac ve Umre Cinayetleri• Hedy• Haccı Kaçırarak (Fevat)• Hacda Bedel❖ Kurban❖ Yemin❖ Adak		
---	--	--	--

4. İMAMLIK VE MÜEZZİNLİK FORMASYONU (42 Saat)

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
2	<ul style="list-style-type: none"> ❖ İmam-Hatiplik ve Müezzinliğin Din Hizmetlerindeki Yeri ve Önemi ❖ Din Görevliliğinde Adâb ve Erkân 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Etkili bir din hizmetinin sunumunda imam-hatiplik ve müezzinliğin önemine değinilecek bu bağlamda din görevlisinde bulunması gereken temel niteliklerin neler olduğu üzerinde durulacaktır.
16	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dualar, Merasimler ve Gündemli Konuşmalar • Dualar <ul style="list-style-type: none"> ▪ Namaz Duaları ▪ Cenaze Duaları ▪ Nikâh Duası ▪ Hatim Duası ▪ Yemek Duası ▪ Ezan Duası ▪ Sabah Namazı Tesbihatı ▪ Yağmur Duası vb. • Merasimler ve Gündemli Konuşmalar <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sünnet Merasimi ▪ Nişan Merasimi ▪ Nikâh Merasimi ▪ Düğün Merasimi ▪ Cenaze Merasimi ▪ Hatim Merasimi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Din Görevlisi Rehberi, DİB Yayınları. ▪ Komisyon, Din Görevlisinin Hatıra Defteri, DİB Yayınları. ▪ Cemal Sofuoğlu, Açıklamalı Büyük Dua Kitabı. ▪ Bahattin Akbaş-İsmail Karagöz-Muhlis Akar-Yaşar Yiğit-Zafer Koç, Dualar. ▪ Mustafa Sabri Küçükaşçı, “İmam”, DİA, c. 22, s. 178-181. ▪ Kemal Beydilli, “Osmanlı Devleti’nde İmamlık”, DİA, c. 22, s. 181-186. ▪ İrfan Yücel, “Cumhuriyet Döneminde İmamlık”, DİA, c. 22, s. 186-188. ▪ Komisyon, İlmihal I-II. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Program kapsamında tespit edilen duaların çıktılarını eğitim öncesinde hazırlanarak kursiyerlere dağıtılacak ve söz konusu dualar ders esnasında önce eğitim görevlisi sonra da her bir kursiyer tarafından okunacaktır. ✓ Dualarda makamsız, düz bir okuyuş tercih edilerek harflerin doğru bir şekilde telaffuzuna özellikle vurgu yapılacaktır. Bu esnada sesin nasıl ayarlanması gerektiği, kelimelerde hangi durumlarda ve nerelerde vurgu yapmanın doğru olacağı eğitim görevlisi tarafından gösterilecektir. Bu duaların meclisin durumuna göre fazla uzatılmaması hususu ayrıca ifade edilecektir. ✓ Program veya merasimlerin içeriğine uygun olarak Arapça duaların yanında Türkçe dualara da yer verilecek ve kursiyerlere programın gündemine uygun konuşma yapabilme becerisi kazandırılacaktır.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hacı Uğurlama Merasimi ▪ Asker Uğurlama Merasimi ▪ Müessese Açılışı ▪ İsim Koyma Merasimi ▪ İhtida Merasimi ▪ Mübarek Gün ve Geceler 		<p>✓ Her kursiyer, programda yer verilen merasimlerin icrası, yapılabilecek dualar ve bu merasimlere uygun 10-15 dakikayı geçmeyen konuşmalar hazırlayacak ve bu konuşmaları irticalen yapma becerisi kazanacaktır. Ayrıca şehit cenazesi, doğal afet vb. özellik arz eden durumlarda icra edilecek merasimlerde din görevlisinin göz önünde bulundurması gereken ilkelere vurgu yapılacaktır.</p> <p>✓ İmam-hatip ve müezzin-kayyımların beş vakit namaz başta olmak üzere cemaatle kılınan namazların icrasında; sûre tercihleri ve çeşitliliği, cemaatin hazır bulunuşluğunu gözetme, empati yapma gibi usülle alakalı temel ilkelere yer verilecektir.</p> <p>✓ Namaz, hutbe, kâmet, tesbihat vb. pratik din hizmetlerinin uygulanmasında Hanefî mezhebi ile Şafî mezhebi arasındaki temel farklılıklara değinilecek ve bu hususlar uygulamalı olarak gösterilecektir.</p> <p>✓ Temel makamlarla ilgili öncelikle teorik çerçeve oluşturulacaktır. Makamların özelliklerine, zaman-makam uyumuna değinilecek ve makamlar arasında karşılaştırma imkânı sağlanacaktır.</p> <p>✓ Teorik çerçeve oluşturulduktan sonra temel makamlarda ezan ve sala uygulamaları öncelikle eğitim</p>
10	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Namazın Usûlüne Uygun İcrası • Beş Vakit Namaz • Cuma Namazı • Teravîh Namazı • Bayram Namazı • Cenaze Namazı 		
14	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ezan ve Sala Uygulamaları • Temel Makamlarda Ezanı ve Salayı Usûlüne Uygun Okuma ✓ Saba Makamı ✓ Uşşak Makamı ✓ Rast Makamı ✓ Segâh Makamı ✓ Hicaz Makamı 		

			<p>görevlisi, daha sonra da her bir kursiyer tarafından gerçekleştirilecektir.</p> <p>✓ Sala formu, cuma ve cenaze salası olmak üzere iki farklı şekliyle kursiyerlere öğretilcek ve ayrıca uygulaması gerçekleştirilecektir.</p> <p>✓ Ezan, kâmet, tesbihat, hutbe, namaz kıldırma vb. uygulamalarda Başkanlığımız web sitesi, Diyanet TV ve Başkanlığımızca hazırlanan görsel ve işitsel materyallerden yararlanılacaktır.</p>
--	--	--	--

5. HUTBE-VAAZ HAZIRLAMA VE SUNMA (24 Saat)

KREDİ	KONU	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR	
4	<ul style="list-style-type: none">❖ Hitâbet ve Dini Hitâbet Kavramları❖ Cami İçi Dini Hitâbet• Hutbe✓ Tanımı, Yer ve Zamanı✓ Hükümü ve Şartları✓ Duaları✓ Hazırlanması	<ul style="list-style-type: none">▪ Din Görevlisi Rehberi, DİB. Yayınları.▪ İsmail Lütü Çakan, Dini Hitabet (Çeşitleri, İlkeleri, Örnekleri).▪ Abdurrahman Çetin, Hitabet ve İrşad (Din Hizmetlerinde İletişim ve Güzel Konuşma).	<ul style="list-style-type: none">✓ Hitâbet ve dini hitâbet kavramları açıklanarak, hutbe ve vaaz gibi dini hitâbet türlerinin nasıl hazırlanması gerektiğine dair kursiyerlerin yeterli düzeyde bilgilendirilmesi hedeflenecektir.✓ Konular işlenirken hutbe ve vaazın bilgi verme yanında bir davranış geliştirme vasıtası olduğu vurgulanacaktır.✓ Kursiyerlerin hutbe-vaaz hazırlama, sunma ve değerlendirme hususlarındaki becerileri geliştirilecektir. Bu bağlamda her bir kursiyerin en az bir hutbe ve bir vaaz hazırlayarak sunması sağlanacaktır✓ Şafii mezhebindeki uygulama farklılıkları üzerinde ayrıca durulacaktır.✓ Bu alanın teori kısmı kısa tutulacak, konuyla ilgili gerekli altyapı oluşturulduktan sonra daha çok uygulamaya ağırlık verilecektir.✓ Bütün kursiyerlerin alanın hedeflerine ulaşmış olup olmadığını uygulama esnasında kontrol edilecektir.	
8	<ul style="list-style-type: none">✓ Sunumu✓ Değerlendirilmesi			
4	<ul style="list-style-type: none">• Vaaz✓ Tanımı, Yer ve Zamanı✓ Duaları✓ Hazırlanması			
8	<ul style="list-style-type: none">✓ Sunumu✓ Değerlendirilmesi			

6. BAŞKANLIK TEŞKİLATI VE MEVZUATI (6 Saat)

KREDİ	KONU	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	<p>A. BAŞKANLIK TEŞKİLATI</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Başkanlığın Tarihçesi ❖ Başkanlık Teşkilatının Tanıtılması ❖ Başkanlığın Görevleri <p>B. BAŞKANLIK MEVZUATI</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ❖ Bakanlar Kurulu Kararları ❖ Yönetmelikler ❖ Yönergeler ❖ Genelgeler <p>C. SÖZLEŞMELİ PERSONELİN ÇALIŞTIRILMASINA İLİŞKİN ESASLAR</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Din Görevlisi Mevzuat Rehberi, DİB. Yayınları. ▪ Diyanet Aylık Dergi, Diyanetin 90. Yılı Özel Sayısı, Sayı: 279, Mart 2014. ▪ 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu. ▪ Diyanet İşleri Başkanlığı_ http://www.diyanet.gov.tr/ www.mevzuat.gov.tr ▪ Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar (Bakanlar Kurulu Kararı) ▪ Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usûl ve Esasları Hakkında Yönetmelik. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kursiyerler, Başkanlığın kuruluşu, teşkilatlanması, misyon ve vizyonu gibi hususlar çerçevesinde kurum tarihi ile ilgili bilgilendirilecektir. ✓ Başkanlığın merkez, taşra ve yurt dışı birimleri ile bu birimlerin yürüttükleri hizmetlerle ilgili genel bilgiler verilecektir. ✓ Başkanlıkla ilgili Anayasada yer alan hususlara ve 633 Sayılı Kanun'a değinilecektir. Ayrıca kursiyerlerin görev alanlarıyla ilgili yönetmelik ve yönergelere atıflarda bulunulacak; mevzuatla ilgili kavramsal çerçeve oluşturulacaktır. ✓ Personelde görev, hak ve sorumlulukları konusunda farkındalık oluşturulacaktır. ✓ Mevzuat konusunda detaylara girilmeyecek, bu konuda kursiyerlerin özellikle Başkanlık web sayfasına yönlendirilmesi sağlanacaktır. ✓ Kursiyerler kamu kaynaklarının her türlü lüks ve israftan kaçınılarak etkin, verimli ve yerinde kullanımı konusunda bilinçlendirileceklerdir. ✓ Kursiyerler kamu görevlerinin yürütülmesi esnasında uyulması gereken adalet, dürüstlük, saydamlık, tarafsızlık vb. etik ilkelere uygun davranışlar konusunda bilgilendirilecektir. ✓ Başkanlık Mevzuatı işlenirken konular muhatapların hizmet
2	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri 		

			hayatlarıyla ilişkilendirilecek, Başkanlık personelinin alanda karşılaşılabileceği muhtemel risklere dikkat çekilerek görev vakarına yakışmayan hususlarda gerekli bilgilendirmeler yapılacaktır. Bu kapsamda, ilgili mevzuatta yer alan “Atanmalarında dini öğrenimi esas alan alanlarda; itikad, ibadet, tavır ve hareketlerinin İslam törelerine uygunluğunun çevresinde bilinir olduğu” şeklinde ifade edilen “ortak nitelik şartı” hakkında da kursiyerler bilgilendirileceklerdir.
--	--	--	--

7. SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER (12 Saat)

KREDİ	KONU	AÇIKLAMALAR
12	<p>❖ Konferans Başlıkları</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kurum Kültürü ve Aidiyet Bilinci • İslam Dünyasının İçinden Geçtiği Süreçler • Sünnetin Dindeki Yeri • Mezhep Gerçeği • FETÖ/DEAŞ vb. Dini Görünümlü Ayrılmakçı Hareketler • Medyanın Bireysel-Toplumsal Hayata Etkileri ve Medya Okuryazarlığı • Çağdaş İnanç Problemleri • Din Hizmetlerinde Etkili İletişim 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Muhatapların ilgi, ihtiyaç ve beklentileri de dikkate alınarak belirlenen başlıklar çerçevesinde düzenlenecek konferansların, alanında uzman kişiler tarafından sunulması sağlanacaktır. ✓ Konferanslara bütün kursiyerlerin katılımı sağlanacaktır. ✓ Konferansın etkin, verimli ve disiplin içerisinde gerçekleşmesi için idare tarafından gerekli tedbirler alınacaktır.